

# Typy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                       |
|---------------------|-------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Typy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów |
| Kod przedmiotu      | 14.4-WP-PSChM-TPPwRP                                  |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a>              |
| Kierunek            | Psychologia                                           |
| Profil              | ogólnoakademicki                                      |
| Rodzaj studiów      | jednolite magisterskie                                |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2021/2022                              |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                                                    |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 9                                                                                                                  |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 5                                                                                                                  |
| Występuje w specjalnościach     | Psychologia kliniczna                                                                                              |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                                                        |
| Język nauczania                 | polski                                                                                                             |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ</li><li>mgr Piotr Przybylski</li></ul> |

| Formy zajęć  |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|--------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć  | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Laboratorium | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |
| Ćwiczenia    | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Egzamin             |

## Cel przedmiotu

Celem kursu jest poznanie istoty, metod i typów pomocy psychologicznej. Dostarczenie wiedzy z zakresu rodzajów pomocy psychologicznej oraz czynników warunkujących profesjonalną pomoc psychologiczną. Ćwiczenie umiejętności korzystania z różnych technik pomocy psychologicznej oraz adekwatnego wyboru danej strategii / typu pomocy psychologicznej do diagnozy pacjenta czy danej sytuacji kryzysowej. Zajęcia laboratoryjne koncentrują się na pracy (radzeniu sobie) z podstawowymi mechanizmami oporu przed zmianą oraz uwrażliwieniu na złożoność i wieloaspektowość kontaktu terapeutycznego. Celem jest również uświadomienie konieczności niesienia pomocy w sposób poprawny etycznie i profesjonalny oraz ćwiczenie kompetencji budowania relacji terapeutycznej i umiejętności stosowania technik komunikacyjnych.

## Wymagania wstępne

Brak.

## Zakres tematyczny

1. Istota pomocy psychologicznej. Charakterystyka zachowań pomocowych.
2. Relacja pomagania, cechy pomagającego. Czynniki wspierające w pomocy psychologicznej.
3. Omówienie wybranych problemów etycznych.
4. Techniki komunikacji w pomocy psychologicznej. Definicja interwencji psychologicznej ( warsztaty laboratoryjne).
5. Definicja i warunki dobrego kontaktu terapeutycznego. Ustalenie planu i strategii terapeutycznej. Etapy strategii terapeutycznej ( warsztaty laboratoryjne).
6. Promocja zdrowia i prewencja zaburzeń jako zapobiegawcze formy pomocy psychologicznej.
7. Poradnictwo psychologiczne poparte diagnozą jako wstępna forma pomocy psychologicznej.
8. Psychoterapia - kluczowa forma pomocy psychologicznej.
9. Interwencja kryzysowa.
10. Rehabilitacja psychiatryczna/psychologiczna a pomoc psychologiczna.

## Metody kształcenia

Dyskusja dydaktyczna, praca w grupach, prezentacja, metoda przypadków (case study, analiza opisów przypadków), analiza tekstów, ćwiczenia laboratoryjne, metoda inscenizacji.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu | Symbol e efektów | Metody weryfikacji | Forma zajęć |
|-------------|------------------|--------------------|-------------|
|-------------|------------------|--------------------|-------------|

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Symbol e efektów | Metody weryfikacji                                                                                                                                                                  | Forma zajęć                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| W wyniku przeprowadzonych zajęć student powinien potrafić/mieć umiejętność: - sprawnie nawiązać dobry kontakt terapeutyczny i kontrolować jakość tego kontaktu,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | • K_K06          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• dyskusja</li> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Laboratorium</li> <li>• Ćwiczenia</li> </ul> |
| W wyniku przeprowadzonych zajęć student wykazuje rozwagę w podejmowaniu działań pomocowych, przestrzega zasad etyki w pomaganiu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | • K_W11          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• dyskusja</li> <li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> </ul>                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Laboratorium</li> <li>• Ćwiczenia</li> </ul> |
| W wyniku przeprowadzonych zajęć student powinien być w stanie: - scharakteryzować obszary funkcjonowania człowieka, których dysfunkcje wymagają stosowania pomocy psychologicznej - scharakteryzować dysfunkcje człowieka w jego cyklach rozwojowych - scharakteryzować dysfunkcje społeczne prowadzące do zaburzeń wymagających pomocy psychologicznej - znać zasady i normy etyczne przy udzielaniu pomocy psychologicznej - znać działania profilaktyczne i interwencyjne związane z pomocą psychologiczną | • K_W09          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne</li> </ul>                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Laboratorium</li> <li>• Ćwiczenia</li> </ul> |

## Warunki zaliczenia

Zaliczenie przedmiotu: **laboratorium** (na podstawie aktywności podczas zajęć oraz oceny udziału w próbach warsztatowych i ćwiczeniach laboratoryjnych) oraz **ćwiczenia** (1. obecność na zajęciach, dopuszczalne są maksymalnie 2 nieobecności, 2. przygotowanie i omówienie prezentacji wybranego zagadnienia w grupach oraz 3. pozytywna ocena z egzaminu testowego).

Ocenę końcową ustala się na podstawie średniej arytmetycznej ze wszystkich zajęć wchodzących w skład przedmiotu oraz oceny z ewentualnego egzaminu, zgodnie z zasadą:

- od 2,5 do 3,24 - dostateczny
- od 3,25 do 3,74 - dostateczny plus,
- od 3,75 do 4,24 - dobry,
- od 4,25 do 4,74 - dobry plus,
- od 4,75 - bardzo dobry.

Zgodnie z § 26 pkt 3 Regulaminu Studiów UZ ocena nie może być niższa od najniższej, ani wyższa od najwyższej z ocen zajęć wchodzących w skład tego przedmiotu. Przy ustalaniu oceny końcowej pod uwagę bierze się także oceny negatywne uzyskane w toku egzaminowania.

## Literatura podstawowa

- Czabała, J., Cz. (2016). Poradnictwo psychologiczne a psychoterapia. *Roczniki Psychologiczne*, XIX, 3, s. 519-533.
- Egan, G. (2002). *Kompetentne pomaganie*. Poznań: Wydawnictwo Zysk i Ska
- Hayes, J., Gelso, Ch. (2008). *Relacja terapeutyczna*. Gdańsk: GWP.
- Kottler, J., A. (2003). *Skuteczny terapeuta*. Gdańsk: GWP.
- Kowalik, S. (2018). *Stosowana psychologia rehabilitacji*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SHOLAR.
- Kubacka-Jasiecka, D., Ziarko, M. (2016). Pomoc psychologiczna w różnych typach kryzysu. W: L. Cierpiałkowska, H. Sęk (red.), *Psychologia kliniczna* (r. 31, s. 673-694). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
- Richard, J., Burl, E. (2008). *Strategie interwencji kryzysowej*. Warszawa: Parpamedia.
- Sęk, H., Kaczmarek, Ł. (2016). Promocja zdrowia i prewencja zaburzeń. W: L. Cierpiałkowska, H. Sęk (red.), *Psychologia kliniczna* (r. 30, s. 657-670). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
- Suchańska A. (1993). Trójkąt Dramatyczny i gry ratownicze. W: J. Santorski (red.), *ABC psychologicznej pomocy* (s. 71-84). Warszawa: Jacek Santorski & CO Agencja Wydawnicza.
- Szczukiewicz, P. (2003). Pomoc psychologiczna czy psychoterapia. *Remedium* (s. 14-15).
- Toeplitz – Winiewska, M. (2000). Etyczne aspekty uprawiania zawodu psychologa. W: J. Strelu (red.), *Psychologia. Podręcznik akademicki* (t. 3, s. 823 – 836). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

## Literatura uzupełniająca

Badura-Madej, W., Dobrzyńska –Mesterhazy, A. (2000). *Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Bronowski, P., Chotkowska, K. (2016). Nowe trendy w rehabilitacji osób chorujących psychicznie. *Niepełnosprawność - zagadnienia, problemy, rozwiązania*, 3(20), 11-20.

Cierpiałkowska, L., Sęk, H., (red.), (2020). *Psychologia kliniczna*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.

Feltham C., Horton I. (2013). *Psychoterapia i poradnictwo*. Gdańsk: GWP.

Greenstone, J. (2004). *Interwencja kryzysowa*. Gdańsk: GWP

Grzesiuk, L. (red.), (2000). *Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy*. Warszawa: PWN.

Padesky, Ch., A., Greenberger, D. (2004). *Umysł ponad nastrojem*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Sęk, H., Brzezińska, A. (2020) Podstawy pomocy psychologicznej (r. 20). W: D. Doliński, J. Strelau (red.) *Psychologia*. Tom II. Gdańsk: GWP.

Strelau, J. (red.), (2003). *Psychologia. Podręcznik akademicki*. Gdańsk: GWP.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez mgr Piotr Przybylski (ostatnia modyfikacja: 15-04-2021 15:00)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ